

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

SEŠTADIENIS — SATURDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 15, 1980

Nr. 268

LIETUVOS POGRINDŽIO SKUNDAS MADRIDUI

Sovietų tautinių mažumų genocidas

(Tęsinys)

Nuo 1944 metų vidurio, kai Vakarų Baltarusijos TSR buvo grąžinta Sovietų valdžia (II pasaulinis karas baigėsi 1944 m.), prasidėjo čia lietuvių tautinė ir religinė diskriminacija. Buvo uždarytos visos lietuviškos mokyklos, kurios iki 1944 m. čia veikė, ir vietoje jų įsteigtos rusiškos, kuriose visi dalykai dėstomi rusų kalba. Vaikai, kurių gimtoji kalba lietuviška, jau nuo 7 metų (I klasės) mokykloje visus dalykus turi mokytis rusų kalba. Uždaryti lietuviški vaikų darželiai, bibliotekos, kultūros klubai — skaityklos. Neleidžiama jokių lietuviškų organizacijų: uždaryta lietuviška saviveikla: chorų, vaidybos — tautinių šokių ratelių organizavimas. Mokytojas Antanas Sironas, kuris organizavo lietuvišką saviveiklą, buvo visai terorizuojamas ir galop iš darbo atleistas. Kioskuose ir knygynuose niekur nėra lietuviškų knygų ir laikraščių — žurnalų.

Po 1944 m. iš šio krašto buvo išvaryti arba dėl nepakankamų sąlygų išvyko lietuviai inteligentai mokytojai, kunigai ir kiti. Jų vieton prizaivavo kolonistai iš Tarybų Sąjungos gilumos, kurie užėmė atsakingas vietas val-

džios ir švietimo aparate. Valdinėse istaigose, visose darbovietėse įvesta rusų kalba. Visas gyvenimas yra rusiškas. Nemokėdamas rusų kalbos lietuvis negali sutvarkyti savo asmeninių reikalų. Lietuvių kalba čia yra niekinama, išstumta iš viešojo gyvenimo ir pasmerkta išnykimui.

Kadangi Vakarų Baltarusijos TSR-e lietuviškų mokyklų nėra, tai lietuviškai nusiteikę tėvai leidžia savo vaikus mokytis Lietuva (už 100 ir daugiau km.). Tai sudaro didelės išlaidas ir daug kitų nepatogumų. Be to, tokie tėvai už tai vietinės valdžios represuojami. Pz. Breslaujos rajono „Pergalės“ kolchozo pirminkas Lovčenko tėvams, kurie leido savo vaikus mokytis Lietuva, vienoms atėmė darbą arba paskyrė blogesnę darbą. Piličiui Rakeliui paskyrė darbą už 7 km. ir pasakė: „Pavažinėsi kasdien 7 km. į darbą, tai žinosi, kur reikia vaikus leisti mokytis“; kitiems sumažino individualų žemės sklypą 30 arų, kuris kiekvienam kolchozininkui priklauso (pil. Gaidamavičiui sumažino iki 10 arų) arba neleido įsigyti gyvulių pašaro.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Okeanijos katalikai

Okeanijos kontinente iš bendro 21-ono milijono gyventojų skaičiaus, penki milijonai 616-ka tūkstančių yra katalikai. Katalikų Bažnyčia čia aptarnauja 94 vyskupas, daugiau negu 5.500 kunigų, trys tūkstančiai vyrų vienuolių, 17-ka tūkstančių seserų vienuolių ir apie trys tūkstančiai šeši šimtai katekistų pasauliečių, kurie sėkmingai talkina Bažnyčiai Evangelijos skelbimo darbe. Pirmoji krikščionių misija Okeanijoje buvo įsteigta Australijoje 1666-ais metais, bet tik žymiai vėliau — 19-jo amžiaus pradžioje, čia susidarė sąlygos katalikų Bažnyčiai pradėti vystytis. Evangelizacijos darba čia ypač apšunkino dideli nuotoliai: Okeanijos kontinento plotą sudaro 9 milijonai kvadratinų kilometrų. Šis kontinentas jungia Australiją su Tasmanija, Naująja Zelandija, Papua — Naująja Gvinėja ir apie tris šimtus archipelagų su tūkstančiais salelių.

Katalikai Afrikoje

Afrika yra vienas tų pasaulio kontinentų, kuriame katalikų Bažnyčia paskutiniame šimtmečiuje ypač smarkiai išplito. Dar 1890-tais metais visoje Afrikoje buvo 2.300.000 katalikų, kai tuo tarpu dabar jų skaičius čia siekia apie 55-kis milijonus iš bendro beveik 443-jų milijonų gyven tojų skaičiaus. Taigi, katalikai Afrikoje dabar sudaro dvilika su puse procento gyventojų. Kasmet katalikų skaičius čia auga, ypač centro Afrikos kraštuose. Afrikos katalikus dvasiniai aptarnauja ir Evangelijos skelbimu ne krikščionim čia rūpinasi apie 17-ka tūkstančių kunigų, daugiau negu 5 tūkstančiai vyrų vienuolių, 35.500 seserų vienuolių, 90 nuolatinių diakonų ir daugiau negu 113-ka tūkstančių katekistų — mokytojų pasauliečių.

432 Afrikos vyskupai yra jau daugumoje vietinės kilmės. Čia taip pat pastoviai auga dvasiniai pašaukimai: šiuo metu beveik 27-ni tūkstančiai jaunų seminaristų afrikičių ruošiasi kunigystei.

Maldos būdėjimas

Daugiau negu tūkstantis įvairių Prancūzijos krikščionių jų bendruomenių tikinčiųjų dalyvavo šv. Mykolo bažnyčioje, Paryžiuje, katalikų, protestantų ir stačiatikių surengtame maldos būdėjime prieš rasines diskriminacijos apraškas. Maldos būdėjimas Paryžiuje įvyko ryšium su neseniai čia įvykdytu atentatu prieš Paryžiaus sinagogą. Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Marty, kalbėdamas Prancūzijos krikščionių Bažnyčios vardu, griežtai pasmerkė tiek fizinius, tiek moralinius smurto veiksmus prieš žydų bendruomenę, išreikšdamas visų krikščionių solidarumą žydams.

Vyskupai pritaria

Varšuvoje baigėsi 176-oji Lenkijos vyskupų konferencijos vi suotinė asamblėja, skirta apsprasti dabartinei krašto padėčiai ypač atsižvelgiant į pastaruosius socialinius įvykius. Lenkijos vyskupai, pilnai suprasdami darbo pasaulio problemas ir rūpesčius, paremia darbininkų pastangas, siekiant apsaugoti darbo žmonių teises, įskaitant teisę burtis į savas laisvas profesines sąjungas, ir reiskia viltį, kad pradėtasis socialinio atsinaujinimo procesas bus toliau tęsiamas teisinga kryptimi, atsižvelgiant į visos tautos gerovę.

Zodis Venecuelai

Popiežius Jonas Paulius II-sis priėmė naujojo Venecuelos ambasadoriaus prie Apaštalių Sosto skiriamuosius raštus. Diplomatai tartame žodyje, šventasis Tėvas išskėlė nepamainomą krikščionybės vaidmenį Venecuelos istorijoje, ypač ugdant tautos dvasinę ir medžiaginę pažangą. Bažnyčia, pažymėjo Popiežius, pirmoje eilėje rūpina žmogui, ji siekia apsaugoti žmogaus neliečiamą orumą, jo pagrindines teises, kurios laiduoja pilnutinę žmogaus gerovę ir pažangą.

Maskvoje per revoliucijos dienos parodą buvo pademonstruota daug įvairių ginklų. Nuotraukoje matomi sovietų T-72 tankai su 125 mil. pabūklais.

Prancūzų žurnalas klausinėjo lenkus

Slapti viešosios opinijos tyrimai

Paryžius. — Prancūzijos žurnalas „Paris Match“ pravedė Lenkijoje slaptą žmonių opinijos tyrimą, tarp rugsėjo 29 d. ir lapkričio 2 d. paklausinėjęs įvairių grupių lenkus: darbininkus, profesorius, studentus, žemdirbius, parduotuvių tarnautojus, mokslineus, žvejus, jūreivius valdininkus. Aštuoni lenkai, specialistai paruošė šiam uždaviniui, nesutikdami su vadinamais disidentais ar žinomais sistemos priešininkais. Lapkričio 12 d. žurnalas paskelbė šio apklausinėjimo rezultatus, išvežtus iš Lenkijos slaptais kodais. Opinijos tyrimai parodė lenkų nuotaikas.

I klausimą, kaip lenkai balsuotų, jei šiandien įvyktų laisvi, demokratiniai rinkimai, atsakymai buvo tokie: komunistų partija gautų 3 nuos., socialistų — 27 nuos., krikščionių demokratų — 34 nuos., liaudininkų — 4 nuos., liberalų — 19, neapsisprendusių — 13 nuos. „Ar manote, kad Sovietų Sąjunga įsikiš į dabartinę Lenkijos krizę?“ Atsakymai: galimas daiktas — 41 nuos., tikriausiai — 24 nuos., nesikiš — 35 nuos. „Jei sovietai įsikištų, ar jūs priešinsitės?“ „Taip“ — 66 nuos., „Ne“ — 24., „Nežinau“ — 10 nuos. Iš viso šiame prancūzų organizuotame apklausinėjime buvo 17 klausimų. Klausiami, ar norėtų gyventi kitoje valstybėje, lenkai atsakė: 19 nuos. norėtų gyventi Amerikoje, 11 nuos. — Prancūzijoje, 9 nuos. Vakarų Vokietijoje 8 nuos. — Švedijoje, kiti 28 nuos. pasirinko įvairias kitas šalis 19 nuos. sakėsi gyvenant tik Lenkijoje, kiti — nežinojo.

„Kurį valstybę yra geriausia Lenkijos draugė?“ davė tokius atsakymus: 34 nuos. atsakė — „Lenkija draugu neturi“ 17 nuos. — Prancūzija, 13 nuos. — Amerika, po 2 nuos. pasirinko Vokietiją ir Sovietų Sąjungą, kiti — kitas valstybes.

Klausiami, kuris žmogus dabies vaidmenį Venecuelos istorijoje, ypač ugdant tautos dvasinę ir medžiaginę pažangą. Bažnyčia, pažymėjo Popiežius, pirmoje eilėje rūpina žmogui, ji siekia apsaugoti žmogaus neliečiamą orumą, jo pagrindines teises, kurios laiduoja pilnutinę žmogaus gerovę ir pažangą.

„Kuri valstybė yra geriausia Lenkijos draugė?“ davė tokius atsakymus: 34 nuos. atsakė — „Lenkija draugu neturi“ 17 nuos. — Prancūzija, 13 nuos. — Amerika, po 2 nuos. pasirinko Vokietiją ir Sovietų Sąjungą, kiti — kitas valstybes.

Klausiami, kuris žmogus dabies vaidmenį Venecuelos istorijoje, ypač ugdant tautos dvasinę ir medžiaginę pažangą. Bažnyčia, pažymėjo Popiežius, pirmoje eilėje rūpina žmogui, ji siekia apsaugoti žmogaus neliečiamą orumą, jo pagrindines teises, kurios laiduoja pilnutinę žmogaus gerovę ir pažangą.

„Kuri valstybė yra geriausia Lenkijos draugė?“ davė tokius atsakymus: 34 nuos. atsakė — „Lenkija draugu neturi“ 17 nuos. — Prancūzija, 13 nuos. — Amerika, po 2 nuos. pasirinko Vokietiją ir Sovietų Sąjungą, kiti — kitas valstybes.

Klausiami, kuris žmogus dabies vaidmenį Venecuelos istorijoje, ypač ugdant tautos dvasinę ir medžiaginę pažangą. Bažnyčia, pažymėjo Popiežius, pirmoje eilėje rūpina žmogui, ji siekia apsaugoti žmogaus neliečiamą orumą, jo pagrindines teises, kurios laiduoja pilnutinę žmogaus gerovę ir pažangą.

Egipte sudužo Amerikos lėktuvus

Kairas. — Į Egiptą jau buvo perkeltas JAV Greito reagavimo korpuso batalionas su visais ginklais. Tai daugiausia parašiotininkų diviziono kariai, kurie kartu su egiptiečiais atliko 12 dienų kariuomenės pratimus, vadinaus „Bright Star“. Šiai „šviesiai žvaigždei“ šešėlių metė transporto lėktuvo nelaimė. Prie Kairo besileidžiant C-141 lėktuvui, įvyko sprogimas, lėktuvus sudužo, žuvo 11 vyrų ir 2 moterys, karo aviacijos kariai. Normaliai šis lėktuvas gali gabenti 154 kareivius, tačiau jis buvo prikrautas įvairių ginklų, amunicijos ir mašinu, todėl jame buvo tik 13-kai vietos. Gynybos departamentas įsakė iš tirti nelaimės priežastį.

Greito reagavimo korpusas, vadovaujamas marinarų gen. Kelley, gali panaudoti iki 200.000 karių, tačiau Egiptan pasiūstame batalijone, kuriame vadovauja pulk. Kuhl, yra 911 aktyvių tarnybos karių ir apie 390 pagalbinio personalo. Kartu nuvyko 12 arabų kalbančių instruktorių.

Nuo liepos iki spalio mėn. Egipte viešėjo kelios JAV aviacijos eskadrilės su F-4 naikintuvais. Bendruose su egiptiečiais lėktuvais manevruose vienas amerikiečių lėktuvus sudužo, žuvo du igulos nariai.

Iranas svarsto JAV atsakymą

Teheranas. — Irano vyriausybė sudarė specialią komisiją, kuri studijuos JAV atsakymą į Irano sąlygas įkaitams paleisti. Svarbiausios politinės partijos vadas ajatola Mohammed Bereshiti pareiškė, jog parlamentui nutarus, kad Amerika atsisako išpildyti Irano reikalavimus, teks ruošti amerikiečių įkaitų teismui. Irano parlamentas pertraukė svarstymus vienai savaitė, nes atėjo nauja musulmonų šventė.

— Bahamų salų policija, mušdama ir grasindama, išvarė 102 Haiti pabėgėlius iš mažos Cayo Lobos salelės, kur pabėgėliai gyveno 40 dienų. Pabėgėliai buvo grąžinti į Haiti salą.

— Vak. Vokietija apkaltino tris asmenis šnipinėjimu Rytinei Vokietijai. Vienas suimtas yra aukštas darbininkų unijos pareigūnas, antras — inžinierius, trečias — muzikas.

— Egipto prezidentas Sadatas pirmadienį pasakė kalbą, kurioje piktai pasmerkė sovietų vyriausybę už Afganistano okupaciją, musulmonų afganų žudymą. Egiptas siuntė į siųs afganams paramą, pasakė Sadatas.

Amerikos delegatas minėjo Lietuvą

Pasisakė už laisvą tautų apsisprendimą

Madridas. — JAV delegacijos vadovas Madrido Europos Sąjungos ir Kooperavimo konferencijoje Griffin Bell, buvęs valstybės prokuroras pasakė Sovietų Sąjungą kaltinančią kalbą. Jis kaltino už žmogaus teisių kovotojų persekiojimą, už Afganistano okupaciją, už Vakarų radijo programų trukdymą. Bell pripažino, kad kai kuriose Rytų Europos valstybėse: Čekoslovakijoje, Rumunijoje, Lenkijoje, Bulgarijoje buvo dedamos pastangos laikytis Helsinkio susitarimų, Sovietų Sąjungoje visa eilė aktyvistų, kurie suorganizavo Helsinkio susitarimų priežiūros grupes: Maskvoje, Ukrainoje, Lietuvoje, Gergijoje ir Armenijoje buvo suimti, valdžios persekiojami. Griffin Bell vardu paminėjo lietuvių Viktorą Petkų. Bell pabrėžė savo kalboje, kad Amerika visada stovėjo už tautų laisvo apsisprendimo teises ir visada stovės. Jis kaltino sovietus ir už žydų emigracijos varžymus pabrėždamas, kad toks sovietų valdžios elgesys niekais paverčia Baigiamąjį Helsinkio susitarimų aktą ir Amerikos vyriausybė stipriai nepritaria tokiame elgesiui.

Ketvirtadienį, tuoj po Bell kalbos, turėjo kalbėti Sovietų Sąjungos delegacijos vadovas Leonidas Iljičevs, kuris neseniai pakėpė rengiamojoje konferencijoje sovietų delegacijai vadovavusių ambasadorių Ispanijoje Juri Dubinina. Sovietai pranešė, kad jie savo pareikšimą atideda 24 val. Vakarų komentatoriai mano, kad laukia ma instrukcijų iš Maskvos.

Stiprią kalbą konferencijoje pasakė Belgijos užsienio reikalų ministras Charles Ferdinand Notomb, daugiausia kritikavęs sovietus dėl Afganistano invazijos. Jis kalbėjo: „Afganų liaudis, kaip ir viso pasaulio žmonės, turi teisę patys spręsti savo likimą. Joks režimas, jokia ideologija negali laikyti savęs amžina, jei žmonės jos nenori“.

Komentatoriai sako, kad sovietai siekia išgelbėti šią konferenciją, tačiau manoma, kad jie daugiau nebesutiks su panašiu kon-

Iranas apšaudė Kuvaito pasienį

Bagdadas. — Kuwaitas apkaltino Iraną, kurio lėktuvas paleido kelias raketas į Kuwaito teritoriją, prie Irako sienos. Nuostolių nepadarė, tačiau arabų valstybės prie Persų įlankos bijo, kad karo veiksmams nepersimestų į jų teritoriją. Kuwaitui tuoj pareiškė nusiuntę Saudi Arabiją, sakydama, kad jai labai svarbus Kuwaito teritorinis neliečiamumas ir saugumas. Kitos arabų šalyse ir gi išreiškė užuojautą ir pažadėjo paramą.

Vyskupai pasmerkė mirties bausmę

Washingtonas. — Amerikos katalikų vyskupų konferencija priėmė rezoliuciją, pasmerkiančią mirties bausmę net ir už žmogžudystes. Konferencijos nuomone, negalima atimti žmogų gyvybę. Tas nutarimas aiškiai iriamas su katalikų Bažnyčios kova prieš abortus. Visi krikščionys amerikiečiai raginami kovoti prieš mirties bausmės atgaivimą.

KALENDORIUS

Lapkričio 15 d.: Albertas, Kolumba, Vaidila, Norda.
Lapkričio 16 d.: Edmundas, Gertruda, Aiškutis, Tyda.
Lapkričio 17 d.: Alfiejus, Flzbieta V., Getautas, Gilvinė.
Saulė teka 6:38, leidžiasi 4:31.

ORAS

Debesuota, vėjuota, gali lyti, temperatūra diena 45 l., naktį 30 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

RAŠYTOJĄ ALOYŽĄ BARONĄ PRISIMENANT

Šio skyriaus redaktorius prašė aprašyti apie a. a. rašytoją Aloyžą Baroną, mirusį 8 m. rugsėjo 7 d., kaip ateitininką, apie jo veiklą ateitininkijos tarpe. Beje, ši tema man sunkoka, nors Aloyzas įsijungė į ateitininkus jau iškilavęs į Kauną darbo, o turint litą kišenėje, ir mokslo siekti. Tad tėviskėje terekdavo susitikti tik atostogų metu, kai grįždavom iš gimnazijų ar universitetų pas tėvus.

Aloyzo Barono tėvai nebuvo pasiturintys. Jo tėvas Mykolas Baronas, mūrininkas, ką uždirbdavo, tai tik vasaromis, nes rudeniui atėjus darbo jau nebebūdavo. O jaukiam, nuosavame namelyje augo trys vaikai. Todėl nenustabu, kad jiems gana anksti teko paragauti piemens duonos — ganyti ūkininkų gyvulių bandas. Aloyzas niekad to neslėpė, net didžiūdavo, kad esąs liaudies vaikas, paties gyvenimo užgrūdintas.

Anais laikais Lietuvoje buvo kažkaip išsigalvota, kad mažiau pasiturintieji liaudis, jaučianti „nelygybę svietė“, esanti šaltesnė tikėjimui ir Bažnyčiai. Tuo tarpu Aloyzo tėvai Anelė ir Mykolas Baronai, nors tikri liaudies atstovai, buvo giliai tikintys. Niekad sekmadieniais nepraleisdavo Mišių, meldavosi ir namuose. Tokioje aplinkoje augo ir jų vaikai. Sesuo Janė pasiliko gimtajam Vabalninke, tad jai ir nebuvo progos įsijungti į ateitininkus. Berods, priklausė angelaičiams, pavasarininkams. Tuo tarpu Aloyzas ir jo jaunesnis brolis Benjaminas, vėliau žaves partizanų kovose, tiesiai nuo piemens botago pėsti iškeliavę į Kauną pirma darbo, o vėliau ir mokslo šviesos siekti, įstojo į aukštesnias mokyklas greit įsijungę į ateitininkų eiles.

Prisimenant vaikystės ir ankstyvosios jaunystės dienas, verta paminėti ir tai, kad mus prie savęs ir kartu prie bažnyčios traukė ilgametis mūsų tėviskės klebonas kan. M. Kirlys. Šventorius buvo apsuptas didžiulių, aukštų medžių, o kamienuose esančiose skylėse varnos dėjo kiaušinius ir perėjo varniukus. Tų varnų būdavo begalės. Tad klebonas ir sugalvojo vaikams bei paaugliams mokėti po kelis centus už atneštą varnos kiaušinį. Todėl vaikai ir paaugliai karstydavosi po tuos aukštus medžius ir rinkdavo varnų kiaušinius. Karstydavosi ir Aloyzas, nes jam pinigų upa reikėjo. Iš surinktų varnų kiaušinių klebono šeimininkė keptavo viščiukams kiaušienę, kiek sumažėdavo varnų būriai, o vaikai užsidirbdavo taip reikalingų centų.

Populiarios mūsų tėviskės parapijos bažnyčioje būdavo vadinamos Tamsiosios rytmetinės. Tai tam tikros pamaldos Didžiąją savaitę — trečiądienį, ketvirtadienį ir penktadienį. Jos būdavo laikomos pavakariais, prie altoriaus degant 12 ar 13 žvakių.

Klebonas su vikarais giedodavo tam tikras psalmes ir po kiekvieno punkto prie altoriaus užgesindavo po žvakę. Į tas pamaldas rinkdavosi beveik visi miestelio ir apylinkių vaikai bei paaugliai su lazdomis, nes pamaldoms pasibaigus vykdavo „Judošius“. Kai bažnyčioje psalmės būdavo baigiamos giedoti ir užgesdavo paskutinė žvakė žvakidėje prie altoriaus, visos būrys su didžiausiu triukšmu, dauždami lazdomis į grindis, lekdamas iš bažnyčios į šventorių „Judošius“ mušti. Kiek čia būdavo triukšmo, kiek įdomumo, kai iš peties pildavom tam nenaudeliui „Judošiu“ „skūrą“. O kai statinės jau būdavo sudaužytos į šipulius ir „Judošius“ gerokai apkultas, atėidavo klebonas su vikarais, apdalinavo vaikus ir paauglius saldainiais, riestainiais ar kitais skanėtais. Po to netrukus Velykos, kiaušinių ridinėjimas šventoriuje, Priskėlimo procesija rytui austant, iš bažnyčios bokštų skambant šautuvų šūvių salvoms.

Tai Aloyzo Barono vaikystės ir ankstyvosios jaunystės pergyvenimų vaizdai. Ne kiekvienoje Lietuvos parapijoje buvo tokios tradicijos, kaip pas mus Aukštaitijoje. Ir tai kažkaip artino jaunimą prie bažnyčios, prie tikėjimo.

O vasaromis į klebonijos platų sodą susirinkdavo atostogų suvažiavusių miestelio ir apylinkių moksleiviai ir studentija, daugiausia ateitininkai. Čia vykdavo paskaitos, literatūrinės popietės, pasilinksminimai. Tame klebonijos sode pirmą kartą užgirdau ir Aloyžą, atvykusį atostogų iš Kauno ir skaitantį savo poeziją. Buvo tada susirinkę ir programoje dalyvavo ir daugiau pradedančių ar jau pažengusių literatų iš visos Biržų apskrities. Prisimenu Mamertą Indriliūną, Bronių Krivicką, Pranę Aukštikalnytę, Leonardą Žitkevičių, Leonardą Matuzevičių, Paulių Drevinį. Du ar trys iš čia minimų žuvo pokario partizanų kovose, nebesulaukę gražesnio rytojaus. Žuvo ir Aloyzo jaunesnysis brolis Benjaminas, žuvo šauniais apylinkės studentai — ateitininkai Juozas Aukštikalnis, Jonas Gecevičius, Adolfas Vileišis, Jonas Baltrėnas ir eilė kitų. Štai kodėl ir Aloyzas Baronas Lietuvos partizanų tema parašė romaną „Vėjas lekia lygima“, laimėjęs „Laisvosios Lietuvos“ konkurse premiją, štai kodėl ta tema jis paliko ir kito romano rankraštį, kurį, kaip dr. K. Ambrozaitis man pareiškė, išleisias į „Laisvę fondas“, nes Lietuvos partizanų laisvės kovose jis matė herojinę tautos epą.

Aloyzas Baronas iki mirties išliko ateitininkas, ištikimas ateitininkų ideologijai. Bet jo veiklą ateitininkuose studentavimo,

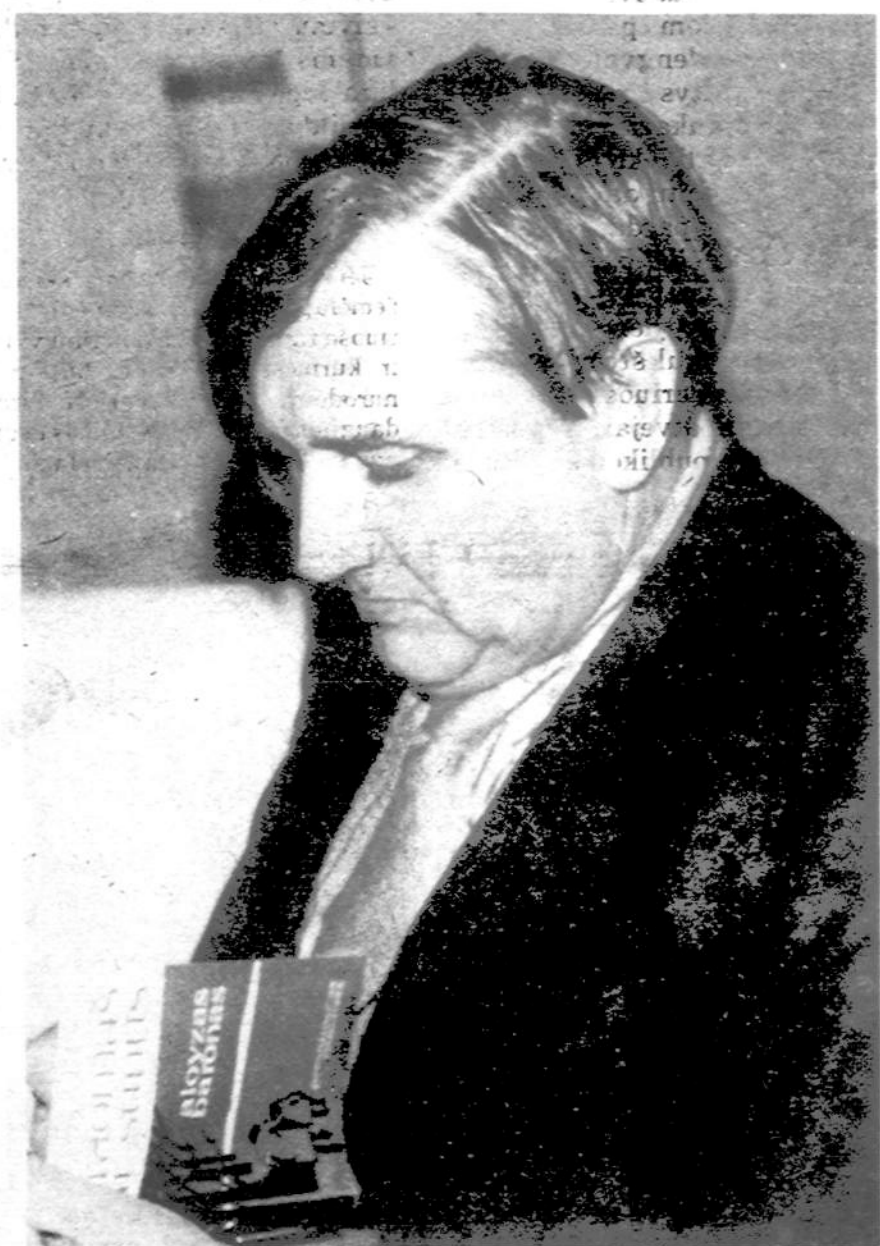

Dalis studentų, laimėjusių premijas už žurnalistinį bendradarbiavimą „Ateities“ žurnale. Iš k.: T. A. Klimas, V. Kuprytė, P. Kisieliū, J. L. Bradūnaitė, V. Musonytė, D. Markelytė, V. Dundzila.

tremties dienų V. Vokietijoje ir Chicago laikotarpyje tegu aprašo kiti.

As tenorėjau trumpam sugrįžti į tėviškę, kur mes, nors ir skyrė kelių metų amžiaus tarpas, augom, veržėmės ir tikėjom, kad ateities dienos mums bet tėvynei Lietuvai bus gražios ir mielos. Bet gyvenimo ratas kitaip pasisuko. Ir Aloyzui, karo audros pasitrau-

kus iš Lietuvos, nebebuvo lemta pamatyti vėliau mirusių abiejų tėvų, brolio Benjaminą, apie kurio nežinomą kapą pokalbiuose dažnokai užsimindavom, nebebuvo lemta pamatyti ir sesers. Kaip džiaugėsi sukuręs šeimą su Nijole Narbutaite ir vėliau augindami du sūnus — Gintarą ir Saulių. Bet ir šeimos džiaugsmas nesitęsė amžinai — mirtis jį nutraukė. V.L.R.

A. A. Aloyzas Baronas.

STUDENTŲ ATEITININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Spalio 11-12 dienomis Clevelande Lietuvos namuose įvyko Studentų Ateitininkų sąjungos metinis suvažiavimas. Šiam suvažiavimui pirmininkauti buvo pakviestas Andrius Razgaitis. Suvažiavimas pradėtas tradiciniu vėliavos įnešimu ir malda. Pirmoje suvažiavimo dalyje buvo išklausyti dalyvavusių draugovių pranešimai. Šiuose pranešimuose ryškėjo dvi pagrindinės draugovių veiklos problemos: sunku rasti daugumai tinkamą laiką sėkmingam susirinkimui ir sunku suburti draugovės narius gausiems susirinkimams.

SAS Centro valdybos pranešime buvo apibūdinta praėjusių metų suvažiavimai, veikla ir pateiktas veiklos planas sekančioms metams. Rėda Vyšniūnė, SAS CV-bos išdoro pranešime minėjo apie nelengvą CV-bos išdoro. Finansiniai reikalai tvarkosi labai sunkiai, suvedant galus su galais tik su dideliu vargu. Čia taip pat ji pranešė, kad SAS CV-ba įsteigė SAS fondą, kurio paskirtis bus remti studentų ateitininkų veiklą, projektus, suvažiavimus ir kartu paramos reikalingus studentus. Šis fondas įgalins suruošti turtingesnius suvažiavimus, didinti skaičių ir apimtim ateitininkų projektus, įgalins gausesnį ateitininkų dalyvavimą įvairiuose kursuose ir suvažiavimuose.

Aišku, kad gausesnį suvažiavimą, kursai yra labai reikalingi ugdyti glaudžius draugystei ryšius lietuvių darbuose, ir čia ši finansinė parama yra be galo svarbi. Pradžią šiam fondui jau yra, aukų jau susilaukta ir suvažiavimas pareiškė dėkingumą tiems sėkmingiems, kurie tą CV-bos rūpestį suprato ir aukojo. Pabrėžtina, kad tik šio fondo palėkanos bus skiriamos SAS vaikams, neliečiant pagrindinio kapitalo. CV-ba ragino draugoves neapleisti savo adresynų ir nuolat pranešti CV-bai (Edžiui Razmai) savo ir moksleivių kuopų sąrašus.

Po gražiai „Gintaro“ valgyklos savininkų suruoštų suvažiavimų pietų, suvažiavimo programa buvo tęsiama jau pasiskirsčiusių diskusinių grupių formoje. Čia buvo svarstomi pasiūlymai kandidatų programos, draugovių veiklos programos ir statuto pakeitimo pasiūlymai. Surašius pasiūlymus, čia pat buvo sustatyta ir vakaro programa, įgalinusi visų suvažiavimo dalyvių skirti pabendrauti.

Sekmadienio programa pradėta Clevelando Dievo Motinos parapijos bažnyčioje šv. Mišiomis. Čia suvažiavimo dalyviai buvo labai maloniai sutikti šios parapijos klebono kun. Kijauskos. Savo pamokslu kun. Kijauskas pagyrė mūsų nuveiktus darbus ir ragino toliau

dirbti lietuviškoje veikloje.

Po šv. Mišių ir kavutės, suvažiavimo programoje buvo pasiūlymų svarstymai ir nutarimai. Stipriausiai, svarstomi buvo kandidatų programos pakeitimų siūlymai. Vieni pasisakė už senosios programos išlaikymą. Ši programa susideda iš trijų temų ir dviejų brožinių santraukų paraišymo, kursų lankymo ir egzaminų. Kiti siūlė keisti programą į iš anksto nustatytų temų ir brožinių santraukų rašymo, nuodant šaltinius, kursų lankymo ir egzaminų, kuriuose kandidatai gintų žodžiu savo parašytas temas ir brožines santraukas. Kursų prelegentai sudarytų egzaminų komisiją. Suvažiavimo nutarime buvo palikta CV-bai perimti šią kandidatų programą ir formuluoti atsižvelgiant į abu siūlymus.

Pakeitimai statute nebuvo esminiai. Minėtas svarstymas buvo SAS įsiskorporavimo reikalas. Perteiktas metais buvo nutarta įkorporuoti SAS kaip atskirą, nepriklausomą organizaciją. Susidarius sunkumų draugovėse sąsąskaitų knygvedyboje, suvažiavimas nutarė SAS įkorporavimą atidėti neribotam laikui. Svarbus šio nutarimo motyvas buvo taip pat ir faktas, kad Ateities federacija yra įkorporuota, ir SAS įkorporavimas sudarytų daugiau sunkumų, nei naudos.

Suvažiavimas nutarė įsteigti SAS kontrolės komisiją, kuri turėtų tikrinti SAS CV-bos darbus du kart per metus. Kartu į komisiją buvo išrinkti Zita Kriapičiūtė, Gundis Vaitkus ir Giedrė Čepaitytė. Draugovės programų komitetas pateikė tris pasiūlymus, kuriuos suvažiavimas įšmė. Nutarta, kad (1) draugovės turi pasirinkti savo veiklai ilgalaikį projektą, pagalbos persekiojamam broliui, laiškų ir materialinėje formoje. Yra draugovių, kurių šios rūšies projektus jau vykdė, (2) stipriau naudotis A. Federacijos idėjomis ir pagalba, (3) draugovės turi pasirinkti moralinę temą ir diskusijų rezultatus, suformavus į atitinkamus rėmus ir užkordavus atsiųsti savo svarstymus į pavasario kursus.

Senosios CV nariams sutikus kandidatuoti vėl į CV, visi vienbalsiai buvo perrinkti naujai kadencijai. Taigi, naujos CV nariams pasileika: E. Razma — pirmininkas, A. Kazlauskas — vicepirmininkas, D. Balčiūnaitė — sekretorė, R. Staniškytė — redaktorė, R. Vyšniūnė — išdėdinkė, R. Ardytė — korespondentė.

Suvažiavimo proga, Lidija Balčiūnaitė ir Rėda Ardytė davė studentų įžodį.

Baigiant tenka paminėti, kad suvažiavimas buvo darbingas, atsiėkti gražūs rezultatai ir išsiskirstyta su gaivia viltimi pasimatyti netrukus ateinančio pavasario kursuose.

Rėda Ardytė,
korespondentė

NAUJA TARYBA IR VALDYBA

Ateitininkų namų fondo valdybą dabar sudaro: P. Kilius, pirmininkas, I. Kazlauskienė, sekretorė, F. Mackevičienė, M. Sodonis, K. Kriaučiūnas, dr. J. Briedis, T. Alenskienė, E. Razma (SAS atstovas) ir, vietoj atsisakiusio dr. A. Damušio, buvo pakviestas ir sutiko įeiti S. Tamulionis.

Spalio 30 d. įvykusiame posėdyje iš tarybos narių sudarytos dvi darbo komisijos. 1. Finansų komi-

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenes, ratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti nesaugo. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tikėjimą, anksčiau sutarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo jų trukmės ir vietos.

sija, kuri ieškotų naujų būdų lėšų telkimui, kuri pagvildintų daugiau visą pinigų tvarkymą bei investavimą. Į šią komisiją sutiko įeiti K. Kriaučiūnas, M. Sodonis ir T. Alenskienė. 2. Namų vartojimo komisija, kuri rūpintųsi kaip tuos Namus kuo daugiau naudoti pagal nustatytas taisykles, kaip Namus pagerinti, ar reikia pataisyti. Šioje komisijoje sutiko dirbti F. Mackevičienė, E. Razma ir S. Tamulionis.

Dr. J. Briedis, valdybos pirmininkas, pristatė valdybos narius, kurie tarybos buvo patvirtinti. Valdybą sudaro: dr. J. Briedis, M.

Tamulionienė, K. Pabedinskis, K. Sušinskas, p. Katilaitė-Bordėnaitė, ir, vietoj atsisakiusio K. Kriaučiūno, jėgo tarybos narė T. Alenskienė.

Nutarta palikti Namų pirkėjams patiemis paskirti patarėjus iš savo tarpo.

(Nukelta į 4 psl.)

Didžiausią Stokholme prekybos namų direkiją prie įėjimo pastatė didžiulį veidrodį. Iš 1000 moterų prie jo sustodavo 412, o iš 1000 vyrų — 778.

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
Val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antrad. ir penkt. 10-4 šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nėrvų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akinių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4445
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą: Pirm. antr. treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAIŠIS
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktaras
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-9000
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 val. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. 12-4 val. ir 6-8 val. vak. 10-12 val.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪKIUŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2219

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9804
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 10-12 val. 3 iki 7 val. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5521
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Egin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 283-4423, 373-5223, 298-8375
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofs. 111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius.
"Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč. ir šešt.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 14 popiet. ir ketv. 5-7 val. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6186
DR. V. TUMASONIUS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIABA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

Studentų at-kų s-gos suvažiavimo Clevelande prezidiumas. Iš k.: Dana Balčiūnaitė, centro valdybos sekretorė; Audrius Razgaitis, suvažiavimo pirmininkas; Rūta Staniškytė, centro valdybos aplinkraščių redaktorė ir Raminta Pemkutė, suvažiavimo sekretorė.

Kultūros darbuotojams

TAUTINĖ KULTŪRA
STIPRINANT

Ateinantį savaitgalį (lapkričio 22-23) Clevelande vyks Kultūros Tarybos sukvietas lietuvių kultūros darbuotojų suskrydis – konferencija. Čia bus svarstomi kultūros išlaikymas, planai ir priemonės. Tai nėra Kultūros kongresas, kuris savo apimtimi sujungia įvairias kultūros apraiškas, bet susirinkimas – konferencija, kurioje praktiškieji kultūros rėmėjai mėgins nustatyti kelią, kuriuo galėtų eiti kūrėjas, pagerinama jo kūryba, didinamos lėšos kūrybai išvysti pasauli, ypač labiau veikti išeivijos sieklą, kad ji svetimybėje ir kasdienybėje nesuplėktų. Tai bus patiesojimas priemonių ginti savo kūrėją ir jo kūrybinę laisvę, ginti kūrėją ir jo kūrybą nuo išsiliejo pilkoje vietos masėje.

Tai uždaviniai, kurie, iš karto atrodo, didesni ir sunkesni, negu tik konferencijos sukvietimas. Kultūra yra tautos gyvybės apraishka. Kūryba yra nuolat srūvenas tautinis kraujas, kuris neleidžia kūnui mirti, neatliks savo misijos.

Kūrinys – tai tautos genijaus pasireiškimas. Nors jis išeina iš vieno kūrejo dvasios, iš vieno kūrejo talentų, bet visuomet atspindi savo tautą, jos dvasią, jos gyvastingumą ir jos troškimą gyventi ir kurti laisvai savo ateinančioms kartoms. Apie tai ir galvoja kultūros darbuotojai, palaikytojai, rėmėjai ir saugotojai, ar jie būtų leidėjai, ar būtų pardavėjai ir knygų platintojai. Kūrėjai reikia auditorijos, reikia paskatų kurti ir kultūros turtu dalintis su kitais. Reikia ir tų, kurie praveistų kelią, kad kūrėjas galėtų eiti į visuomenę, reikia pagalbos, kad jis išstėtų savo talento pasireiškimoje, atspindėdamas sieklą, kūrėją, gyvenimą ir žmogiskumą.

Pirmasis toks kultūros darbuotojų suvažiavimas teikia daug vilčių, bet sukelia ir naujų minčių, kurias reikia paryškinti. Kūrėjai turi žinoti savo uždavinius ir talentus, kūrybos palaikytojai turi suprasti savo kompetenciją ir tikslus. Reikia griežtai atskirti kūrybą nuo administracinio darbo kūrybos labui, kad kūryba keltų kultūrą.

Ryškiau reikia pabrėžti skirtības tarp kultūros ir politikos, nors politika yra viena kultūros apraishka. Tai visai nereikia, kad kultūra turėtų būti nukreipta prieš politiką, prieš politinę išeivijos veiklą, bet to reikia, kad politika nepasidarytų tikslu, o kultūra tik jos priemone. Tiek kultūra, tiek politika, kaip kultūros apraishka, turi eiti savais keliais, neardydamos viena kitos kelių ir nedrumsdamos tų pačių vandenių, kuriais abi plaukia.

Okupantui šiuo metu kovoti prieš išeivijos politiką nėra sunku. Jis paleidžia tokia propaganda, kad pavergtų tautų net vardai primenami tik atsitiktiniais atvejais ir savųjų tarpe. Jeigu kartais iškyla ir okupuotos Lietuvos vardas bei kančios viešojoje politikoje, mes džiaugiamės, tartum jau laimėję laisvę pavergtiesiems ar suteikę jiems bent stipresnių vilčių, jei kada nors laimėti. Politika turi būti vedama planingai, kantriai ir neatsilaidiai, nes nuo užuojautos žodžių gali kada nors pereiti ir prie konkretesnio atkūrimo bent komunistinės propagandos srityje.

Kultūra yra dvasios turtas, kurio ginklų nesunaikins joks okupantas, nes tai dvasinis kūrinys. Kultūra ir plačia prasme tikroji tautinė kūryba išreiškia pačią tautą, parodo jos gyvybę. Kultūra priešui nepasiekiamas, nes tik jos kūriniai, gavę regimą pavidalą, gali būti sunaikinti. Jų niekas sunaikinti negali dvasioje, mintyje, žodyje, elgsenoje. Remiant savo kultūrą – savo kūrėją ir jo kūrinį, remiama ir stiprinama tautinė mintis, laisvės idealai, troškimai nepasiduoti, tuos troškimus perteikti jaunesnėms kartoms, kad jos tęstų pradėtus lietuvių tautos kultūrai kelti. Šį tikslą pasistato ir Kultūros taryba savo pranešime apie šią kultūros darbuotojų konferenciją: „Kultūros darbuotojų konferencija yra šaukiama... išskirtinai tik kultūrinei veiklai aptarti ir planuoti“. Galima laukti tik išryškinant tautinės kultūros tikslų ir iš arčiau pažvelgiant į kūrėją ir jo kūrinį.

Reikia šiuo atveju žvelgti ne tik į kūrėjus, bet ir lietuvių visuomenę išeivijoje. Tai dvi sudėtinės kultūros dalys, kurios viena be kitos negalėtų gyvuoti. Kūrėjas gali kurti tik sau, gali savo kūrinį laikyti tik savo sieloje, nesuteikdamas jam regimo ar girdimo pavidalo. Bet tokia kūryba kultūros nepakeltų, juo labiau juo nesustiprintų išeivijos sąlygose. Visuomenė yra tas laukas, kuriame sėja, auginama ir iš kurio derlius gaunamas. Visuomenė, jei ji imsi me ir siauriausia prasme, yra kūrejo auditorija, kuriai jis gali prabilti, yra kūrybos pratėėja ir palaikytoja. Per ją kūrėjas išeina į viešumą. Visuomenė yra ir pirmoji naujos kūrybos, pilamo grūdo ir aruoda naudotoja ir kritikė, priimanči ar atmetanti kūrinius, kaip savo dalį ar svetimybes. Tai turi žinoti kūrėjai, tai turi žinoti ir pati visuomenė, juo labiau kultūros darbuotojai, kelią savą kultūrą arba ją smugdydama, kai rodo ne talentus, o tik mėgėjiškus pasirodymus. Kadaise romėnų poetas pasakė: „Odi profanum vulgus“ (nekenčiu neišmanančios minios). Gal jis dėl savo išdidumo tai tarė, gal dėl to, kad ta minia nemokėjo skaityti ir nesuprato jo deklamacijų. Bet buvo ir tebėra kūrėjų, niekinančių raštiną, intelektualią, įvairios srityse gerai išsilavinusią visuomenę. Skonis gali būti skirtingas, bet kūrėjas reikalingas visuomenės, auditorijos, idėjų priėmėjų ir jų vykdytojų. Visuomenei reikia kūrėjų su talentais, kūrėjų, kalbančių tai rinktinei miniai, kuri ieško kūrėjo.

Sveikintina kultūros darbuotojų konferencija savo užmojais ir pasiryžimu tautinei kultūrai išeivijoje kelti ir išlaikyti, suteikti didesnius paskatus, sujungti kūrėją ir jo kūrinį su visuomene ir surasti jam auditoriją. Tai ir yra konkretus prisidėjimas prie tautos kultūros stiprinimo ir kultūrinio aruodo nuolatinio papildymo, kad jame liktų pakankamai dvasinio maisto išeivijai ir pavergtai tautai. Tikime, kad ši pirmoji konferencija nebus paskutinė, nes kultūros aukštumoms nėra ribų. Mūsų tuatai tokia kultūra yra gyvybės išlaikymas ir išlaikymas ant svetimų bangų – nenuskesti iki laisvės uosto.

Pr. Gr.

GYVENTOJAI KENČIA KAIP KENTĖJO

Sovietų Sąjunga po 63 metų

P. GAUCYS

Lapkričio m. pradžioje, Kremliaus iškilmingai minint 63-čias bolševikų revoliucijos metines, pasigendame labai daug jos neįvykdytų pažadų. 1917 m. spalio m. gale bolševikai, pasiskelbę Rusijos valdovais svajoję, kad jų vadovaujamas revoliucinis proletariatas užvaldys visą pasaulį, Sovietų Sąjunga tapusi galinga valstybe, taikingame, nusiginklavusiame pasaulyje, sukurdamas tikrą komunistinę visuomenę krašto viduje.

Šių dienų tikrovė visiškai skirtinga nuo išsajotosios. Per šešis dešimtmečius dylika tautų buvo pajungta komunistinei valdžiai bei okuotos ir į Sovietų Sąjungą įjungtos trys Baltijos valstybės. Jugoslavija, Albanija ir Kinija nuėjo skirtingu, nuo Maskvos nepriklausomų kelių. Rytų Europos komunistinės valstybės irgi būtų pasėkusios, jeigu Sovietų įgulos jų nepilauktų. Daugelio Vakarų Europos kraštų komunistų partijos vadai neklauso Maskvos ir susiderina su demokratine santvarka, kurią tikrieji bolševikai laiko eretiška. Pasaulinis proletariatas, apie kurį svajojė Leninas, yra giliai suskilęs. Gi dauguma pasaulio žmonių netiki K. Markso „moksliniu“ socializmu.

Kitos jų svajonės irgi yra išgaravusios. Pasaulis nūdien yra labiau apsiginklavęs, nei to norėtų sovietai. Pati Sovietų Sąjunga visomis išgalėmis stengiasi ne tik ginklų jėga prilygti JAV, bet ir jas pralenkti. Kas daugelyje ginklų rūšių jau yra jiems pavykę.

Sovietų ūkis, turėjęs būti socializmo pasisekimo pavyzdžiu, deja, toli nuo to. Kalte už blogus derlius ir maisto trūkumą Kremlius prieta gamtos sąlygoms. Bet daugelyje šiaurinės Kanados rajonų ir visoje Suomijoje klimatas šaltesnis derlingumas menkas, bet tos šalys nederliais nesiskundžia. Daugelio stebėtojų įsitikinimu, svarbiausia nederlių priežastis esanti kolchozininkų nenoras rimtai dirbti. Būdamas valstybinių dvarų baudžiauninkais, jie nejaucia prisiršimo prie žemės, kaip laisvų kraštų ūkininkai, todėl jų darbas nėra našus. Tai patvirtina faktas, kad kolchozininkai savo privačiuose sklypeliuose, kurie apima tik 5% visos dirbamos žemės, pagamina 30% viso derliaus.

Sovietų Sąjunga savo teritorija dvigubai didesnė už JAV, jos gyventojų skaičius 20% didesnis, tačiau savo žemės ūkiu ir sava pramone nepajėgia amerikiečių ne tik pralenkti, bet net ir prisivyti.

Sovietų visuomenės sustingimą ir piliečių nuovargę liudija daug ženklų. Vis didėja socialinio bei ūkinio pobūdžio nusikaltimai. Labai paplitęs girtavimas gatvėse, parkuose ir poilsio vietose huli-ganizmas, ypač paanglių. Kitas to pairimo ženklas – labai paplitusios ištukos: 24 milijonams vedybų – 600.000 skirymų per metus.

Didelį rūpestį Kremliaus sudaro ir tautybių klausimas. Rusai – anksčiau vyraujanti tautybė Sąjungoje, dabar atsidadė mažumai. Stalinio laikais užgniauztos tautinės aspiracijos dabar vėl atgyja. Daugelis tautybių priešingai Sovietų valdymui ir išnaudojimui. Baltijos tautos, armėnai ir gruzinai naudojami aukštesnių gyvenimo lygiu nei rusai. Prasidejęs karui, lietuvių buvo sukilę prieš rusus o ukrainiečiai plačiai bendradarbiavo ir rėmė vokiečius. Visais galimais būdais tautinės mažumos stengiasi išlaikyti savo tapatybę ir kovoją prieš rusifikaciją. Maskva jas tramdydama, jom padaro įvairių išimčių ir lengvatų kurių negauna patys rusai. Pavyzdžiui, kaukazietai kolchozininkai gali lėktuvais, atvežti savo išaugintų daržovių ir vaisių ir juos pardavinėti Maskvoje, daugelį baltiečių tebegyvena savo turimuose namuose ir jiems leidžiama gaminti aukštos kokybės gaminius, kuriuos nevertinama kai kuriais atvejais perleisti kitoms respublikoms. Rusai,

atsidūrę Baltijos šalyse būna nustebinti, pamatę daug didesnę ir įvairesnę gaminių gausą.

Tačiau nepaisant visų nesekmių, Kremlius vis tebesvajoja komunizmą išplesti visam pasauli. Jis netgi svajoja pralenkti JAV ūkinėje srityje, nors toji galimybė tebėra labai tolima. Abiejų didvalstybių skirtingi tikslai: JAV stengiasi vis labiau išstolinti technologiją, kad geriau patenkintų žmonių poreikius, tuo tarpu Sovietai – daug energijos ir lėšų išleidžia ginklavimuisi ir tolimųjų erdvių užkariavimui, ir tai daro su skriauda savo piliečių gerovei.

Tačiau aplamai imant, sovietiniai piliečiai dabar geriau gyvena nei prieš 63 metus ar net prieš 10 metų. 1965 m. tik 11% visų Sovietų šeimų turėjo šaldytuvus, 21% turėjo skalbiamas mašinas, 24% turėjo televizorius. Nūdien gi 6 iš 10 šeimų turi šaldytuvus, 7 iš dešimt turi skalbiamas mašinas ir 8 ir 10 šeimų turi televizorius. Tik 4% Sovietų piliečių turi automobilius. Gyvenamieji butai perpildyti. Dažnai kelios šeimos naudoja tą pačią vonią ir virtuvę. Bet jau nebėra Stalinio laikų kruvinų valymų, atėmusių gyvybę milijonams žmonių, bet tebėra Sibiro lageriai, tik kiek mažiau perpildyti. Daug dalykų dabar leidžiama, kurie nebūtų buvę toleruojami anksčiau.

JAV išleistas moterims skirtas žemėlapis. Jame pažymėta, kuriose rajonuose yra daugiau vyrų ir kuriuose jų mažiau, taip pat nurodomos vietovės, kuriose vyrai daugiausia uždirba. Naujasis leidinys vadinasi „Meilės žemėlapis“.

Kun. Petras Paurazas, Sv. Adriano parapijos klebonas Marquette Parke, savo kunigystės 25-rių metų sukakties proga buvo nuvykęs į Romą ir turėjo audienciją pas Sv. Tėvą Joną Paulių II ir su juo pasikalbėjo. Nuotraukos (viduryje) kun. P. Paurazas, šonuose – jo du draugai klauso popiežiaus žodžių. Kun. Paurazas gimęs Chicagoje, anksčiau dirbęs lietuvių parapijoje, ypač ilgai Brihton Parke.

NEW YORKAS

PETRAS MATEKŪNAS

11

Ne be pagrindo amerikiečiai vadina Times Square „The Great White Way“ (Didysis baltas kelias), nes tikrai taip atrodo, kai žiūri į iliuminuotas gatves. Labai didelį įspūdį padaro tiems, kurie pirmą kartą pamato. Taip pat Time Square kiekvienais metais susirenka tūkstančiai žmonių sutikti Naujuosius Metus.

Paminklai

New Yorko miesto aikštėse ir parkuose yra pastatyta gražių paminklų. Iš jų visų didžiausias paminklas yra Laisvės Statula, pastatyta ne mieste, bet nedidėleje Bedlos saloje, Upper Bay įlankoje. Pirmą kartą tą paminklą pamatiau nuo Jumper laivo 1949 liepos 18 vakarą, kai iplaukėme į Upper Bay įlanką.

Laisvės Statula yra didžiausias ir gražiausias paminklas Amerikoje, pastatytas iš granito, geležies ir vario. Paminklas yra pakilęs 300 pėdų virš jūros lygio. Pati statula yra 152 pėdų aukščio, pedestalas – 141, o pakilimas nuo jūros 7 pėdos. Statula varinė, jos viduje griaučiai iš plieno. Statula suprojektuota skulptoriaus Frederic Augusta Bartholdi, buvo išlieta Prancūzijoje. Tai buvo milžiniškas ir sudėtingas darbas. Iš pradžių Bartholdi padarė 4 pėdų studijinį modelį, kurį didino iki 36 pėdų aukščio. Tuomet

statulą padalijo į 12 dalių ir kiekvieną dalį dar padidino 4 kartus.

Laisvės Statulą prancūzai dovanojo Amerikai, kaip draugystės simbolį ir norėjo pastatyti New Yorke, tik pageidavo, kad New Yorko gyventojai patys jai pastatytų pedestalą. Philadelphia, Bostonas, San Francisco ir Clevelandas pasisūlė pastatyti jai pedestalą, jei statula būtų jiems perleista. New Yorko gyventojai, vadovaujami Joseph Pulitzer, surinko pinigų ir pastatė Bedlos saloje statulai pedestalą.

Kai pedestalas buvo pastatytas, statula tuojau buvo supakuota dalimis į 214 dėžių, atvežta į New Yorką, pastatyta ir atidaryta 1886 spalio 28. Per jos atidarymą dalyvavo daug JAV ir kitų valstybių laivų, kurie saliuotavo iš patrankų. 1924 m. Laisvės Statula paskelbta tautiniu paminklu.

Laisvės Statuloje atvaizduota didinga moteris, laikanti dešinėje rankoje išskeltą žiburį, kuris šviečia, kaip laisvės simbolis visam pasauliui, o kitoje rankoje laiko lentelę, kurioje įrašyta Jungtinių Amerikos Valstybės nepriklausomybės data, „1776.VII.4“.

Į Laisvės Statulą galima pasikelti su elevatoriu, o toliau geležiniais laiptais lipti į jos galvos viršūnę. Jos galvoje yra nedidelė aikštelė, kurioje laisvai gali sutipti penki žmonės. Vaizdai, kurie matomi pro nedidelius langelius, esančius jos karūnoje, nepaprastai gražūs.

Laisvės Statulą kiekvieną vasarą aplanko tūkstantčiai turistų. Susisiekimas su sala labai geras. Vasaros metu tarp Manhatano ir Bedlos salos nuolat plaukioja laivai.

Prie Laisvės Statulos yra rengiami pavergtų tautų minėjimai, kuriose dalyvauja New Yorko miesto burmistras, senatoriai ir kiti. Tai patraukli vietelė,

Rimties valandėlei

ŠEIMA GYVENIMO
BENDRUME

Sutuoktiniai ir tėvai dalyvauja ne tik Dievo kuriamajame darbe, bet jie yra pašaukti dalyvauti ir Dievo atperkamajame darbe. Pats faktas, kad kūdikis ateina į šį pasaulį krikščioniškoje šeimoje, yra labai didelės svarbos, nes sutuoktiniai pagimdė būsimą Bažnyčios narį. Kūdikis pradeda savo kelią į šeimą nuo pat prasidėjimo momento. Jau ir motinos išsiose kūdikio gyvenimas turi didelės auklėjamos reikšmės, nes ir tada kūdikis jau yra formuojamas psichiškai, kuriamas jo būsimas charakteris.

Vaikų auklėjimo problema nėra tik atsitiktinis, laikinis dalykas, nėra tik klausimas, kaip auklėti vaikus. Sutuoktiniai reikia pedagoginio išsilavinimo, jausti atsakomybę dėl savo pasirodymo tokiame uždaviniui. Jie turi turėti prieš akis tą faktą, kad vaikų auklėjimas turi būti kreipiamas išganymo kryptimi, tai yra vaikų paruošimu, kad jie vėliau patys tuo keliu eitų. Jei šeimoje auklėjamas neatlieka šio uždavinio, negalima sakyti, kad tokioje šeimoje galima kalbėti apie krikščionišką auklėjimą. Tai būtų neigiamas auklėjimas, klaidinga auklėjimo kryptis.

Vatikano II susirinkimas dogminėje konstitucijoje apie Bažnyčią sako, kad „gimdytojai turi būti savo vaikams žodžiu ir pavyzdžiu pirmieji tikėjimo skelbėjai; jie turi ugdyti kiekvieno kūdikio savąjį pašaukimą“ (Lumen Gentium, 11). Tačiau reikia atsiminti, kad pasinėsti išganymo keliu ir jame pasilikti galima tik laisva valia, be prievartos. Bet kokia prievarta ir spaudimas religiniuose klausimuose yra neleistinas ir draudžiamas, nes toks būdas tik sukelia reakciją ir duoda priešingus rezultatus. Religinis vaikų auklėjimas reikalauja, kad vaikais nebūtų vertiami atlikinėti religines praktikas, o tik sužadinama jų valia ir asmeninė iniciatyva palaikyti draugystę su Dievu.

Įvesti kūdikį į išganymo kelią neturi ribotis tik jo suvedimu į draugystę su Dievu, bet turi apimti jo auklėjimą visais kitais sritimis. Žmogus turi siekti savo išganymo visais savo veiksmais, tad ir šia kryptimi turi eiti auklėjimas šeimoje. Kūdikio auklėjimas prasideda labai anksti. Kūdikis labai anksti pradeda išmokti ir skirti gerą nuo blogio, tiesą nuo klaidos, meilę nuo neapykantos. Taigi nuo pat kūdikystės vaikas turi būti kreipiamas į meilę, tiesą, gerį. Klaidingu auklėjimu ir pataikavimu kūdikio valia, galima išauklėti tik

egoistą. Pedagogai sako, kad kūdikis jau turi būti intensyviai auklėjamas nuo šeštųjų jo amžiaus metų. Kiti tvirtina, kad toks darbas turi prasidėti kūdikiui sulaukus jau trejų metų. Iš tikrųjų žmogaus auklėjimas tęsiasi per visą jo gyvenimą, iki mirties. Aiškus faktas, kad kaip tik pirmasiais kūdikio metais yra dedami pagrindai visam jo būsimam gyvenimui.

Reikia pabrėžti faktą, kad kūdikis nuo pirmųjų savo amžiaus metų yra labai linkęs į meilę, tiesą, gerį. To jis siekia ir nori tarsi savo pačia žmogiską prigimtį. Jis mielai atlieka savo pareigas, džiaugsmingai padeda tėvams, su noru atlieka religines praktikas, jei jos jam pateikiamos atitinkamai jo amžiui forma ir kiekiu. Jei šis auklėjimo periodas tėvai užleidžia, vėliau bus labai sunkus vaiko vadovavimas. Dažnai tėvai tik vėliau bando taisyti savo ankstesnį apsilėidimą vaikų barimu, griežtumu, kartais ir fizinėmis bausmėmis. Tokia pedagogika yra visiškai klaidinga.

Reikiamai auklėti savo vaikus, reiškia įvesti juos į išganymo kelią, kad jie toliau būtų savarankiški ir samoningi. Tai didelis, sunkus ir jautrus uždavinys. Jam tėvai turi būti ne tik atitinkamai pasiruošę, bet ir nuolat bendradarbiauti su Dievo malone. Krikščioniškasis auklėjimas yra bendradarbiavimas su Sv. Dvasia pašventinimo ir išganymo darbe.

Sutuoktinių ir tėvų bendradarbiavimas su Dievu išganyimo darbe nesiribuoja tik vaikų auklėjimu. Jis apima taip pat ir savitarpinius sutuoktinių santykius. Du jaunuoliai, apsisprendę susituokti, ryžtasi realizuoti savo išganyimą ne pavieniui, bet bendrai. Dėlto nuo vedybų momento jų gyvenimas bus jau išganymo bendruomenė. Išganyimą abu turi pasiekti ne paskirai, nes toks kelias būtų prasiplėtimas su santuokos uždaviniais, būtų paneigimas savojo santuokinio pašaukimo. Juodu yra atsakingi vienas už antro išganyimą ir turi vienas antram padėti, kad būtų realizuotas tas bendrasis pašaukimas.

Sutuoktinių pašaukimas dalyvauti išganyimo darbe apima ir visus kitus šeimos narius, kitaip tariant, visą tą mažąją šeimos Bažnyčią. Sutoktiniai savo maldomis, nuosirdumu, paslaugumu, gerumu turi padėti visiems šeimos nariams: seneliams, uošvams, broliams, giminėms, kad visi pasiektų išganyimą.

J.V.

ŽMOGAUS VERTE

Norėdamas iškelti žmogų, ateizmas mėgina paneigti Dievą. Tai didžioji dvasinė mūsų laikų drama, kurią Bažnyčia sutinka drąsiai ir garbingai.

Visiems, kurie rūpinasi žmogumi, visu aiškumu

pabrėžiame, kad mes taip pat, bent tiek kiek jūs, o gal būtų daugiau, bet taip pat gali pasigrozėti geleimis, kurios puošia salą, pasilėti medžių pavėsyje ir, įgavęs naujų jėgų grįžti į namus pilnas energijos.

Įlankos, tiltai, tuneliai ir uostai

New Yorko miestas, kaip jau minėta, yra įsikūręs salose ir žemyne, apsuptas Hudsono upės ir įlankų, kurios tinkamos laivininkystei, sudaro geras sąlygas miestui augti.

Įlankos ir salos

Viena iš didžiausių įlankų, kuri prieina prie pietų Manhatano ir vakarų Brooklyną, yra Upper Bay įlanka. Į ją įteka plati ir srauni Hudsono upė ir East River sąsiauris. Sąsiauris šiaurinėje dalyje šakojasi į dvi dalis – viena jos šaka teka į Hudsono upę, vadinama Harlem River, per kurią eina Manhatano ir Bronkso riba, o kita jungiasi su Long Island Sound įlanka. Tiek Hudsono žiotyse, tiek Upper Bay įlankoje ir Long Island salos dalyje, kur įsikūrė Brooklynas, yra uostai. Upper Bay įlankoje dar yra keletas salelių. Iš jų didžiausia Governor, o po jos Bedlos ir Ellis salės.

Governor sala yra rytinėje Upper Bay įlankos dalyje prie Brooklyn ir pietinio Manhatano, kur veikia uostai, iš kurių išplaukia laivai su turistais aplink Manhataną, į Bedlos salą, į State Island ir į Atlantic Highlands.

Governor saloje įrengtas fortas, kur veikia JAV kariuomenės būstinė.

(Bus daugiau)

Tavo galybė – kalėjimo rūsys,
Čekisto rimbas, Sibiro taiga,
Sunkių grandinių žvangesys
Ir geležinė uždanga.

(Iš Sibiro lietuvių poezijos)

"GETTING AROUND WITH PAT"

From the practical... to the exotic - - In Merchandise
and Service - - - All Over Chicagoland!!

Guess What! Rimas Dagys, genial owner of **ITALIAN VILLA PIZZERIA** is LITHUANIAN! Maybe that's why the pizza and other Italian specialties are so outstanding. You Must Try! 6242 S. Pulaski Rd., 585-7020. We Deliver

For reliable prescriptions rely on **NORLEN PHARMACY INC.** Owner, Len Scalzitti, personally supervises his whole store. Keeps quality high and prices reasonable. 3949 W. 63rd. 735-1280

No job is too small for **WAGNER & SON PLUMBING & SEWERAGE**. For any problem — toilet, sinks, any type drain, etc. call them day or night. Licensed, bonded. Free estimates. 2131 W. 79th. 471-2772

DICK LUDWIG PONTIAC will not be undersold — no way! Astounding low prices on every model '80 and '81 Pontiac. Incredible used car buys, too. You can afford a car this year! Go see! 5118 W. Cermak, Cicero. 656-1690.

PATRICK F. LEONARD D.D.S. can be called a No. 1 dentist! The whole family benefits from his expert care and treatment. Eve. hours for your convenience. Call for appointment. 2911 S. Harlem, Berwyn. 749-1643

Pick it up or eat it there — it's good, good, good! **DEL CAMPO'S** Italian and American food, including superior pizza. From the businessmen's lunch to a party they can't be beaten!

3125 W. Cermak. 522-2000
GIORDANO'S love their Lithuanian customers — and their Lithuanian customers love them. Of Course! Their stuffed pizza is a sensation, and so many unusual choices. You Can't Believe! Just Try It! 747 N. Rush. 951-0747

There's something for everyone at **ROSELLI RESTAURANT**. And it's all so tasty! Pizza, steak, ribs, chicken, shrimps, even liquor. Satisfy your whole family. Delivery every day. 6166 W. Higgins. 775-4447

Big, big party treat: long submarine sandwich from **BILLY'S SUMARINES** — up to 12 feet! Filled with the best meats, cheese, other goodies. Always wows 'em! 7 days, 10 am—3am. 2227 Laramie, Cicero. 863-1333

Where's Sicilian style pan pizza? **ANGELO'S PIZZA!** Absolutely great! Other marvelous Italian food and sandwiches, too. Carry out or delivery. 9666 Franklin, Franklin Park. 455-4062, 5038 Valley Lane, Streamwood. 830-4111

Try an ancient craft — weaving and knitting for the latest fashions! The **WEAVING WORKSHOP** has everything you need including the widest choice of yarns — and classes. Also for knitters. 3352 N. Halsted. 929-5776

For **INTERIOR PAINTING** of the quality decorators demand at a cost that's easily affordable call **GENE TIMBO**. Besides excellent work — it's done conveniently fast. Phone 549-0649

Need chairs and tables for that meeting? Rent them from **ALBRA RENTALS**. They meet every need — trucks, trailers, water pumps, sewer and garden equipment, chain, saws — more! 10627 S. Pulaski. 233-5555

For the holidays, and every special occasion, a box of **DOVE CANDIES** is the "sweetest gift". Excellent selection of the finest quality. Most impressive and very reasonable. 6000 S. Pulaski. 582-3119

Doors and windows ready for winter wind? Get weatherstripping now at **JIM'S ACE HARDWARE** — your neighbor. They'll also repair cracked and broken windows. Don't wait — be prepared! 4354 W. 63rd. 767-7049

GABBY'S is great! Great food! Great drinks! And the greatest live entertainment! No wonder they're enlarging. Go — you'll have a gala time. Call for list of performers. 6300 W. Ogden, Berwyn. 484-9806

UNCLE LES'S HOLIDAY OLDSMOBILE has been servicing the Cicero—Berwyn community for 25 years. Depend on them for reliability, satisfaction. They'll be here 25 more years — at least. 1655 S. Cicero, Cicero. 652-1035

Good food, friendly atmosphere, convenient location in the Argyle "L" station. **APOLLO RESTAURANT** has all this! So enjoy their extra good dinners and sandwiches. 1116 W. Argyle. 271-9557

Everything is freshly baked and melts in your mouth at **LORRAINE'S BAKERY**. Their party cakes taste as wonderful as they look, too! And the prices are amazingly reasonable! 3956 W. 63rd. 767-1335

GOLDEN SWAN has everything to make your party perfect! Handsome facilities, superb Polish—American dishes, fine service. Make your holiday reservation now. 24 hr. phone. 5142 W. Belmont. 283-0662

COLLEGE STUDIO takes passport photos while you wait. Color available, too. Also other ID photos and glossies for all purposes. They're wizards at restoring old photos, too! 20 E. Jackson. 427-2446

Weddings and banquets are always a success at **GRAND MANOR RESTAURANT & LOUNGE**. Fine food and cocktails. Large dance floors. And reasonable prices! Ask about special packages. 5436 S. Archer. 767-2300

Your holiday party will be remembered when the decor's from **THE BALLOONERY INC.** Lighthearted for Christmas, joyous for New Year's. And always unique and lovely. So be different, intriguing. For info, call 432-9005

TALLY CHEVROLET offers savings, service and much more! Besides their low, low prices with the purchase of a new vehicle you get 5 years free maintenance on all these items: engine oil changes, chassis lubrications, fluid level checks, tire rotations, cooling system checks, rear lubrication and checks, automatic transmission fluid and filter change. \$663 savings! Wow! 6711 S. Western. 925-6700

JOAN P. CONROY, ATT'Y AT LAW is licensed to practice in Ill. and Fla. It's an advantage with wills, estates, real estate when family members live in both states. Expert in other legal matters, too. 11130 S. Western. 233-4100. Also 127 N. Dearborn. 726-6560

Feast on exciting Cantonese and Mandarin dishes at **MAEKOW**. Buffet lunch, Mon. thru Sat. All you can eat. \$3.25. Senior citizens. \$2.95. 4849 W. Irving Park. 283-7231

You'll like the way **DR. ROBERT DUTKA** and **DR. ANTHONY BARTOLOMUCCI** practice **DENTISTRY** for the whole family. Convenient hours — 6 days a week, Tues. and Wed. eve. and all day Sat. Call for appointment. 6560 W. Higgins. 763-7464

Savor the finest Northern Italian dishes at **PRONTO**. Enjoy subtle tastes, fine wines in a handsome setting. Watch them spin fresh pasta! Luncheon, dinner, supper, cocktails. 200 E. Chestnut. 664-6181

You'll love the antique charm of **LANGTRY'S** — and their family dining is a joy! All so affordable. Drinks are always double from 4-7 p.m. Mon. thru Fri. Now serving thin & pan pizzas. Salad bar. 973 Waukegan Rd., Glenview. 724-8904

The personalized counseling of **JEAN DAVIS Ph. D.** is designed to meet women's needs. Entering or re-entering business? Changing careers? She can help you find your own best direction. Call for appointment. 492-1002

NEW GOLD COAST INN is one of the world's greatest places for a celebration. A gorgeous banquet room! Also outstanding food. Try their Family Fish Fry — every Fri. night. 2525 W. 71st. 434-4149

Wherever you're headed consult **MAGNIFICENT MILE TRAVEL, INC.** Their experienced planning makes any trip easier and saves money. Ask about group rates. It'll be a "bon voyage"! 700 N. Michigan, Suite 206-208. 664-9000.

Small or large party — have it at **PITZAFERRO'S**. Exceptionally comfortable facilities for 50 to 65, or large groups of 75 to 350. And, as we know, their food is outstanding. 6755 W. Diversey. 237-9700

Hungarian dishes are a culinary experience at the charming **BON TON RESTAURANT AND PASTRY SHOP**. Do try the pastry — each is a creation! Carry outs, and efficient catering. 1153 N. State. 943-0538

Chicago Magazine calls this Chicago's **BEST PIZZA**. Of course! It has the best ingredients and more cheese! You'll love the taste experience at **GIORDANO'S**. Bring Your Friends! 12658 So. Harlem, Palos Heights. 448-8140

JEFFREY B. ARENSWALD, M.D. announces the opening of an additional office in Skokie for the practice of general and cosmetic dermatology. He will continue to practice at Water Tower Place. Teacher of skin surgery at Cook County Hospital, graduate of Rush Presbyterian St. Lukes Medical College, his internship was at Metropolitan Hospital, New York City. 64 Old Orchard, Suite 600, Skokie. 470-8560. Also, 845 N. Michigan, Suite 904 W Chicago. 787-2602

Call **SCHMIDT IRON ENTERPRISES** now — have a handsome home in time for the holidays. Their custom ornamental iron makes it lovely as a palace! Fences, railings, spiral stairs and many other unusual ideas. 358-6500

See **TERRY JINKS** for a **PROFESSIONAL RESUME** that is comprehensive and creative. He includes cover letter — and counseling on career, interview, appearance. This is a door opener! Call for personal interview. 975-7701

CONGRESS PIZZERIA has so many treats — like chicken, shrimps, ribs, sandwiches — besides excellent pizza. Fast, dependable delivery. Super for you and for parties. 2043 N. Milwaukee. 772-7130 or 235-4455 (If busy, 252-9170)

Painting problem? Make a note of: **A. ALLEN & SON — ALL IN PAINTS**. They have all decorating needs, solve all painting problems. Highest quality, finest service. 4839 N. Western. Lo 1-9800

To look magnificent order custom leather from the **GREAT SHOWING MACHINE**. Owned by master tailors, quality and workmanship is superb. Value too! Discount on old leather. 3534 Broadway. 248-0566

BROTMAN & SPERLAZZO OPTOMETRISTS have been serving their community for half a century! See them for eye examinations, glasses, hard and soft contacts. Discounts for senior citizens. 3245 N. Ashland. 327-0874

Order any combination pizza from **JUST-A-PIZZA**. All are outstanding. 5 sizes! Perfect for you or a party. Free pop with the Large, family, or Jumbo. Extra efficient delivery and pick up. 5136 S. Archer. 585-8505. Open 7 Nights a week.

Ever have the inconvenience of being without dentures while waiting for a repair? Not likely at **SCOTTSDALE DENTAL CLINIC OF DR. BERGER D.D.S.** Most repairs are done while you wait and relining only takes 3 hours! Most reasonable prices, too. They specialize in full dentures and partials, and will be happy to give you a free consultation on any denture problem. 7937 S. Cicero in Scottsdale Shopping Center, 284-6723

Not only great pizza — but broasted chicken, ribs, shrimp, even sandwiches, are among the specials at **HAPPY'S GENO'S PIZZA**. Fast delivery or pick up service. Perfect for parties! 4088 S. Archer. 254-4243

For true love — adopt a dog or cat at **KITTY KORNER KAT REFUGE**. Pets are cared for here until adopted! They deserve your support. Fee includes shots, spay or neuter. 15737 Halsted, Harvey. 331-3647

Name any far off glamorous, romantic spot — Nepal, Asia, Mexico — anywhere — **EXOTIC JOURNEYS/SAI TRAVEL** will plan your tour economically, conveniently. Call them — and travel! 17 N. State. (312) 346-5665

MARQUETTE CLEANERS keeps your garments looking their best longer — with Sanitone Drycleaning, the world's most recommended by McGregor, Dalton, Botany 500 and other famous names. 2416 W. 69th. Pr 8-9155

For Pizza the Italian Way — **BOB'S PIZZA**. Regular or Pan style — also other fabulous specialties, and delicious sandwiches. Remember BOB'S the next time you have a party. Pick up or delivery or dining. 11840 S. Western. 779-9700

THE IRON HORSE has what you want from great breakfasts, to daily luncheon specials, to super salad bar with all dinners. Live entertainment in lounge. Banquet facilities, too. Mention "Pat" for Complimentary glass of wine! 2844 W. 127th, Blue Island. 389-0505

Positively perfection — barbecued ribs at the **GLASS DOME HICKORY PIT**. And wide variety of other fine specialties! All in an enjoyable family atmosphere. Come as you are. Banquet facilities, too. 2801 S. Halsted. 842-7600

DANCE FOR NON-DANCERS offers lunchtime classes in "DANCER-CIZE". Improve your figure! Feel better! And enjoy your lunch hour more! Loop location. Tues.-Th., noon-12:45. Call for info. 22 E. Van Buren. 664-6374

Need legal counseling? **ATTORNEY AT LAW, ROBERT H. BISAILLON** is nearby. His expertise includes real estate, wills, probate and estate law. Plus divorce and other family problems. 6322 S. Pulaski. 284-2999

At **GREG'S STANDARD SERVICE STATION** a whole family is at your beck and call! Greg Sr., Rose and sons, Greg Jr. and Mark. Reliable with any auto repair. They test — not guess. 3010 S. Cicero, Cicero. 863-5657 or 863-9536

Love it! Champagne Brunch at **POTIN' ON THE RITZ**. All you can drink — with a magnificent buffet. Everything from roast beef to salmon. Sun., 10:30—3:30. \$7.95. Children under 7, \$3.95. Butterfield Rd., 1 mile E. of Yorktown, Lombard. 654-3656

Win super prizes like a color TV at **M. BRIAN WALLPAPER'S** 10th Anniversary Celebration! Drawing, Nov. 15. 30% off on outstanding wallpapers, too. So have a lovelier home and save! 8812 Dempster, Des Plaines. 824-8811. Dempster Plaza Shopping Center (Across from Lutheran General Hospital)

Positive protection for your home or business: a guard dog from **SKYWAY KENNELS**. Buy or lease one — or have them train your dog. They have 30 years of experience. So be safe! 7920 S. South Chicago. 734-3637 (If no answer, 734-3634)

Thick or Thin... Pizza from **BELLA'S PIZZA RESTAURANT** can't be beat! Same goes for their sumptuous Stuffed Pizzas. And that's not all — their ribs, chicken, pasta, clams and shrimp are the greatest too! Beer & Wine are a must with BELLA'S delicious specials. Think of them for your next party. Efficient delivery & pick up service, and... a nice dining room. Located — 1952 W. Chicago Ave. 252-0505

Make eye glasses a fashion asset! Choose from over 500 different styles of eye class frames — all designer quality — at **FRAME & EYE INC.** Prescriptions expertly filled. Also hard and soft contact lenses. 6254 S. Pulaski. 581-1517

Most fantastic gift idea: "Your very own" **HYDROGEN BOMB!** No kidding? Of course kidding — it's 11" replica. What a gag gift! \$15.95. Order from **NUCLEAR CRAZIES**. Allow 3 wks. for del. 1347 E. 87th St. Chicago, IL 60619

You'll find **CARM'S BARBECUE** in 3 spots. No wonder! Italian beef and sausage at its best! So run, don't walk, to the nearest Carm's. And enjoy! 804 S. Cicero, Chicago, AU 7-3930; No. 2 7101 Roosevelt, Berwyn, 788-8400; No. 3 1801 Wolf Rd., Hillside, 449-0125

Your home will be stunning with a custom wall design from **COLOUR SCHEMES INC.** Murals, graphics, many other unique ideas by expert artists. Have a free consultation in your home or our office. 53 S. Washington, Hinsdale 920-8009

Learn about nutrition, natural foods — even natural cosmetics from the trained staff at **LARRABEE HERB & HEALTH CENTER, INC.** Also medicinal and culinary herbs. Ask for catalogue. 3942 W. North Ave. 276-7898

WHAT'S BETTER THAN GIORDANO'S STUFFED PIZZA??? NOTHING!! For a special treat have their fantastic Stuffed Spinach Pizza. And remember **GIORDANO'S** on Irving Park for holiday parties. Nothing can compare with the food nor the fabulous atmosphere. 5927 W. Irving Park. 736-5553

For furnace and boiler cleaning and repairs — **DUNLAP AABAL HEATING**. All make replacement parts, too. Gas, oil or coal. 25 years of fine work. Sensible prices! 24 hr. service. 423-2270 or 224-7212

For holiday parties, weddings, meetings, **BROOKWOOD COUNTRY CLUB** is superb. Outstanding food, comfortable facilities for up to 600 people. Call for information. 271 S. Addison, Wood Dale 595-4330

No wonder you love **CHINA NIGHT CAFE**. Their Cantonese dishes and seafood are always excellent, service — pleasant. Great for parties! Carry outs. 7 days, 11 AM — 10 PM. 1140 W. Taylor, 421-7130

Amazing business opportunity! Own the thriving **DO IT YOURSELF SHOP** for just a few thousands! (Customers fix their autos under supervision). Owner is busy with other interests. 5652 N. Broadway. 784-2650

Make Sunday special! Go to **DON'S FISHMARKET**. All the champagne you wish with all the wonderful brunch buffet you can eat! 11:30 — 2:30. \$9.25. No reservations — free Bloody Mary if you must wait! 1123 N. State. 943-2800

Headache? Backache? Another difficult to control pain? Find relief at **MAYFIELD PAIN CLINIC**. They seemingly work miracles! Have a consultation. It may change your life! 5907 W. 63rd St. 767-3719

To replace hair and enhance it — see **CHASANN, the HAIR REPLACEMENT SPECIALISTS**. Their skilled hair weaving and custom toupees work miracles. And they're your secret! 28 E. Jackson. 427-0375

DR. THEODORE F. WEBER announces the relocation of this office for **PODIATRIC MEDICINE**, surgery and injuries to the foot, to the Dodge Drug & Medical Bldg. Very convenient. 3235 W. 111th (1 bl. W. of Kedzie). 328-7270

THE FRENCH PEASANT has the world's finest cuisine, French, with a difference — it's nouvelle, fine wines and affordable. You'll love this charming spot. Jazz on Fri. & Sat. 2748 Lincoln. 281-0997

Revel in fabulous pizza — sandwiches, too — from **EXPRESSWAY PIZZERIA & RESTAURANT**. Delivery service is fast. But worth picking up, too! Fine for a group. 931 S. Western. 226-9318

Went temporary employment? Or employees? **WESTERN TEMPORARY SERVICES** offers both! Excellent source in clerical, light industrial, medical fields. — Even for a Santa Claus! Norridge: 456-4480. Wheeling: 541-5320

Terrific! The Italian and American dishes as well as the super pizza at **SAM'S SKY WAY RESTAURANT & PIZZA**. Take out or relax in the pleasant dining room. We also serve cocktails. So good for parties! 5908 W. Lawrence. 736-8116 or 736-8123

Not only great pizza — but the most unusual Italian dishes anywhere are at **BARONE'S**. American, too. And a super salad bar. Charming and comfortable family atmosphere. Do go! 401 W. Armitage. 266-7337

Whatever you need for your car — it's at **REX, the "1 STOP STORE"**. They stock everything — paint and body shop supplies, and every auto part you could possibly need for any make! 1617 N. Cicero. 622-6122

Want your party to be a smash? Call **KINGSTON MINES, Chicago's BLUES CENTER** for a blues band or blues vocalist. They book the best in Chicago blues. It'll be a hit! Phone 271-8343

ROBERT V. JOHNSON D.M.D., M.S. is a pedodontist. His dental practice is for children, adolescents, and the handicapped. Always concerned, Dr. Johnson has a 24 hour phone service and long distance pager so he may be reached anywhere at any time. Nitrous oxide is available in his office. He is affiliated with several hospitals. 2050 Pfingsten Rd., Glenview. 729-6300

Give a memorable party with no work! Serve regular or stuffed pizza from **ONESTI PIZZA**. Both are exceptional. Their sandwiches are superb, too. Pick up or delivery. 2755 W. 71st St. 471-0220

Dress better than ever! Have an expert seamstress make clothes just for you — at **RITA'S FABRICS**. Alterations, too. And even many, many fine fabrics. All reasonably priced! 2417 W. 63rd St. 925-6674

Want to use **OTHER PEOPLE'S MONEY?** To buy a house or apartment building, for instance? Want to improve your credit? Learn how in a remarkable 3 1/2 hr. **SEMINAR**. \$45. Call Maria Merrill for information. 472-6550

From strudel to spaetzles, it's the best at **EPICUREAN** — famous for Hungarian style cooking since 1936! Wide selection for lunch and dinner. All superb! Free dinner parking. 316 S. Wabash. We 9-2190

When you need an automatic engine rebuilder — **BROOKFIELD ENGINE REBUILDERS**. Also for valve jobs and engine parts — cars and trucks, both foreign and domestic. Fine work! 9546 W. 47th, Brookfield. 485-3322

HAKIMIAN & CO. will pay top dollar for your antique and semi-antique Oriental rugs. Sarouk, Kashan, Tabriz, Kerman. Silk and tapestries, too. Condition not important. Call now! Chicago: 973-6030. Suburbs: 475-0505

Magnificent old stained glass windows and solid oak pews — what could be more beautiful in your decorating scheme? **TERRY FRACCARO** has both. And at affordable prices! 3619 W. 216th Pl., Matteson. 747-2419

Buy that beautiful, glowing brass direct from **THE BRASS BED FACTORY** and save! Genuine Dresner brass beds! Brass accessories, too. Amazing selection — the widest anywhere! 601 W. Lake. 372-3812

Look lovelier without unwanted hair. **MONICA HATORI, R.E.** of 2001 **ELECTROLYSIS** specializes in Kree Solid State Method of hair removal. Medically approved. Call for appointment. 612 N. Michigan. 642-9777

Enjoy an important event — wedding, anniversary, holiday — forever! Have **H. S. PRODUCTIONS** record it on **VIDEO TAPE**. Highest quality at lowest rates. You will treasure these tapes more each year. Call 972-0078.

BUDAPEST CAFE has a simply wonderful continental cuisine. Chicken paprika, shish-kebab and other dishes you'll love! Also the finest European pastries. Take some home! 505 Main, Evanston. 491-0333

WALLTERNATIVES INC. has all types of window blinds. Right now — 33 1/3 off on Levolor Riviera blinds. Mention "Pat" and get a beautiful picture of Pope Paul with purchase. 1160 N. Clark. 951-0505

If you love the exotic in decorating see **BOB CATALANO**. Zebra and bear rugs — and the most interesting African trophies. Just a small example of his many unique items. 2275 Wuhrlay Rd., Naperville. 420-8203

It's the **BLACK FOREST CHALET** for unusually appetizing German dishes. American, too! Roast duckling, week end specialty. Moderate prices! Private party rooms for up to 50. 3846 Waukegan Rd., Morton Grove. 965-6830

The best Italian dishes cooked in the best way are at **ROSEMARY'S KITCHEN & PIZZA**. And their pizza is spectacular, too. Here's food to make a party festive! Mediterranean style dining room, for your dining pleasure. Fast delivery & pick-up. 5786 S. Archer. 585-8367

A career opportunity opens with a course at **AMERICAN SECURITY TRAINING INSTITUTE INC.** Get state required training for security officers. Have a bright future. Fee is only \$50. 640 N. LaSalle. 944-0446

TWIN ANCHORS, a favorite for ribs for almost half a century, also has some of the best steaks around. Surprisingly reasonable, too! Friendly, casual, relaxing. Go! 1655 N. Sedgwick. 944-9714 or 944-2258

MATEO'S, your favorite spot for Mexican and American dining still features the every Wednesday special you rave about! Whole red snapper, vegetable and salad, only \$5.95! 5451 N. Lincoln Ave. 271-3350

You'll love stuffing yourself with **NANCY'S STUFFED PIZZA**... they also have full Italian menu. Dining room, pick-up or delivery. Cocktails Too! 4700 103rd St., Oak Lawn. 857-8550

Saving heat means saving dollars — insulate! Get expert guidance at **PORCECA HOME CENTER** — choose from Owens Corning Fiberglass Insulation. It's tax deductible. So save 2 ways! 7219 W. Ogden. 447-0710

Go as fast as you can to the **SANGUARY RESTAURANT & LOUNGE** for absolutely fabulous Lithuanian specialties. Monthly features, too — appetizing dinners at low prices. 8828 Brookfield Ave., Brookfield. 485-5443

Simply stunning! Women's and children's clothes at the **SAMPLE SHOP**. Everything at discount prices! Have name brands for winter and the holidays at savings! 176 W. Adams, Rm. 2237. 368-0615

(Atkelta is 2 psl.)
CLEVELANDO ATEITININKU ATSIŠAUKIMAS

1979 m. rugpjūtio 15 d. šioji tauta kreipėsi į visus brolius Tėvynėje ir išsivijoje. Mes su krašte dvasinis atgimimas prasidės tik užkurtus kelią šiai tautai, būtent girtuokliavimui, todėl siūlome šiais metais Lietuvoje ir išsivijoje skelbti blaivybės ir kovoti su girtuokliavimu. Linas Sidrys rašo "Drauge" — Ateitininkų skyriuje — dvasinė vienybė ir moralinis solidarumas su kovojančiu Lietuvos požiūriu reikalauja, kad mes išsklaidytume jį prašymus. Mums, čia, Amerikoje, neprašoma skelbti abstinencijos arba viešus pasiryžimus, todėl jis siūlo, kad kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi tautos dvasinis atgimimas, kiekvienos pramos metu susilaikytų nuo vieno gėrimo — išgertų vieną mažiau negu jam įprasta. Tada gėrimo kaina galėtų paaukoti jaunimo organizacijai. Moksleiviai ateitininkai kviečia visus atsiliepti į mūsų tautos šauksmą ir parodyti, kad rūpinamės jį rūpestiais ir sielojamais sunkumais.

Valdyba:
Linas Vysnionis
Lina Ziedonys
Vida Kasubaitė
Edas Cepulis
Ramūnas Balčiūnas

JURGIS JANKUS
Anapus Rytos
Romanas

206 pusl. Hieldo ATEITIS 1978. Spaudė "DRAUGO" spaustuve. Apilankas autorius. Kaina su paaiškinimu \$7.73. Il. gyv. pridėta 5% valstijos mokesčių.